

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет східної і слов'янської філології

(назва факультету)

Кафедра східної і слов'янської філології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія арабської літератури

(назва навчальної дисципліни)

для студентів

галузь знань	03 Гуманітарні науки	(шифр і назва)
спеціальність	035 Філологія	(шифр і назва)
спеціалізація	035.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська	(назва)
освітній рівень	перший (бакалаврський)	(бакалавр, магістр)
освітня програма	Арабська мова і література та переклад, друга східна мова, західноєвропейська мова	(назва)
статус дисципліни	нормативна	(нормативна чи вибіркова)

Форма здобуття освіти денна

Навчальний рік 2023/2024

Семестри V, VI

Кількість кредитів ECTS 4

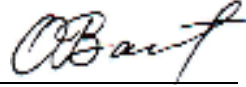
Мова навчання українська, арабська

Форма підсумкового контролю залік, іспит

Розробник: доцент кафедри східної і слов'янської філології Рибалкін С. В.

Схвалено на засіданні кафедри східної і слов'янської філології
протокол № 17 від «8» червня 2023 року

Завідувач кафедри
східної і слов'янської філології

(підпис)

(О. Р. Валігура)

(прізвище, ініціали)

Схвалено на засіданні вченої ради факультету східної і слов'янської філології
протокол № 12 від «12» червня 2023 року

Голова вченої ради факультету

(підпис)

(С. В. Сорокін)

(прізвище, ініціали)

1. Мета вивчення навчальної дисципліни:

Курс «Історія арабської літератури» для студентів третього року навчання ознайомлює зі становленням сучасної арабської літератури, прозовими та поетичними творами, літературними жанрами, тенденціями та проблемами ХХ-ХХІ ст. Метою курсу є: формування базового комплексу теоретичних знань з літературознавства, розвиток філологічної та культурологічної компетенцій, формування у студентів навичок самостійної роботи з прозовими та поетичними текстами різного обсягу, написаними арабською мовою.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану) 4 кредити ЄКТС; 120 годин, у тому числі:

лекції	– <u>40</u> год.
семінарські	– <u>0</u> год.
практичні заняття	– <u>28</u> год.
консультації	– <u>0</u> год.
самостійна робота	– <u>52</u> год.

3. Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни:

Успішне опанування курсів «Арабська мова» на I-II курсах навчання, «Вступ до арабської філології».

Знання теоретичних основ курсів «Загальна теорія перекладу», «Історія Арабського Сходу».

Володіння навичками лінгвістичного аналізу текстів різних функціональних стилів арабської мови.

4. Анотація навчальної дисципліни:

галузь знань:	03 Гуманітарні науки
спеціальність:	035 Філологія
спеціалізація:	035.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська
освітній рівень:	перший (бакалаврський)
компонент ОП:	навчальна дисципліна
назва дисципліни:	Історія арабської літератури
код навчальної дисципліни:	ОК 10
статус дисципліни:	нормативна
курс:	III
навчальний рік:	2023-2024
семестр:	V, VI

Мета. Курс навчальної дисципліни «Історія арабської літератури» має теоретично-практичну спрямованість для забезпечення студентів знаннями провідних соціокультурних та естетичних тенденцій арабської літератури у розмаїтті течій, шкіл та постатей, взаємодії конкретно-історичних та загальнолюдських значень.

Завдання: поглиблене вивчення особливостей арабської літератури, історії її формування, специфіки шкіл і філософсько-літературних течій; розвиток здатності студентів самостійно набувати та удосконалювати знання і вміння через пошук, читання, реферування художніх текстів і науково-теоретичної літератури.

Зміст навчальної дисципліни розрахований на два семестри, розкривається у двох модулях:

Модуль 1:

- Змістовий модуль 1. Відродження в арабській літературі (кількість тем – 7).

Модуль 2:

- Змістовий модуль 2. Арабська література сучасності (кількість тем – 7).

Тривалість:

V семестр: 2 кредити ЄКТС, 17 тижнів, 2 години на тиждень.

VI семестр: 2 кредити ЄКТС, 17 тижнів, 2 години на тиждень.

Оцінювання:

V семестр: поточне оцінювання, підсумковий модульний контроль – 1 МКР, підсумковий контроль – залік.

VI семестр: поточне оцінювання, підсумковий модульний контроль – 1 МКР, підсумковий контроль – іспит.

5. Завдання (навчальні цілі):

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

- систематизувати та поглибити знання про історію арабської літератури;
- застосовувати отримані теоретичні знання з історії арабської літератури у практичній діяльності;
- розуміти різноманітні інтонаційні моделі у зв'язному мовленні та розкривати їх інформаційне значення;
- ефективно і гнучко використовувати знання, навички та вміння з історії літератури у використанні арабської мови.

Основні завдання навчальної дисципліни пов'язані з формуванням у майбутніх фахівців таких компетентностей:

інтегральної компетентності (ІК):

здатність розв'язувати *складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу)* в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальних компетентностей (ЗК):

- **ЗК 3.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- **ЗК 5.** Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями;
- **ЗК 6.** Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел;
- **ЗК 7.** Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- **ЗК 8.** Здатність працювати в команді та автономно;
- **ЗК 11.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- **ЗК 13.** Здатність проведення досліджень на належному рівні;
- **ЗК 14.** *Здатність цінувати та поважати етнокультурне розмаїття та мультикультурність.*

фахових компетентностей (ФК):

- **ФК 1.** Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ;
- **ФК 2.** Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні;
- **ФК 4.** Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію;
- **ФК 7.** Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту;
- **ФК 8.** Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань;
- **ФК 10.** Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів;
- **ФК 13.** *Базові уявлення про мову як особливу знакову систему, її природу та функції, про генетичну і структурну типологію мов світу; фонетичний, лексичний, граматичний рівні мови.*

предметних компетентностей:

- здатність демонструвати і використовувати теоретичні знання з літературознавства;

- вміння вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань;
- здатність проводити аналіз художніх та поетичних текстів з урахуванням національно-культурної специфіки арабських країн;
- уявлення про основні тенденції розвитку світового літературного процесу та періодизацію арабської літератури.

6. Очікувані результати навчання з дисципліни:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)
Код	Результат навчання		
1. Знати:			
1.1.	Знати предмет, завдання, цілі та наукові методи дослідження літературознавства, його розділів, теоретичного та практичного значення.	Лекція, семінар, пояснення, розповідь, презентація, бесіда, дискусія, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Тестування, реферат, поточне усне опитування, самостійна робота, МКР, залік, іспит.
1.2.	Знати періодизацію арабської літератури.	Лекція, семінар, пояснення, розповідь, презентація, бесіда, дискусія, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Тестування, реферат, поточне усне опитування, самостійна робота, МКР, залік, іспит.
1.3.	Знати поетичні та прозові жанри стародавньої, середньовічної та сучасної літератури арабських країн.	Лекція, семінар, пояснення, розповідь, презентація, бесіда, дискусія, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Тестування, реферат, поточне усне опитування, самостійна робота, МКР, залік, іспит.
1.4.	Знати основні літературні пам'ятки кожного з періодів арабської літератури.	Лекція, семінар, пояснення, розповідь, презентація, бесіда, дискусія, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Тестування, реферат, поточне усне опитування, самостійна робота, МКР, залік, іспит.
2. Вміти:			
2.1.	Вміти аналізувати поетичний твір мовою оригіналу.	Лекція, семінар, пояснення, розповідь, презентація, бесіда, дискусія, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Тестування, реферат, поточне усне опитування, самостійна робота, МКР, залік, іспит.
2.2.	Вміти аналізувати прозовий твір мовою оригіналу.	Лекція, семінар, пояснення, розповідь, презентація, бесіда, дискусія, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Тестування, реферат, поточне усне опитування, самостійна робота, МКР, залік, іспит.
2.3.	Вміти працювати з літературознавчою критикою.	Лекція, семінар, пояснення, розповідь, презентація, бесіда, дискусія, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Тестування, реферат, поточне усне опитування, самостійна робота, МКР, залік, іспит.
2.4.	Вміти працювати з першоджерелами мовою оригіналу.	Лекція, семінар, пояснення, розповідь, презентація, бесіда, дискусія, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Тестування, реферат, поточне усне опитування, самостійна робота, МКР, залік, іспит.
2.5.	Вміти розрізняти до якого жанру та періоду належить певний твір.	Лекція, семінар, пояснення, розповідь, презентація, бесіда, дискусія, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Тестування, реферат, поточне усне опитування, самостійна робота, МКР, залік, іспит.
3. Комунікація:			
3.	Володіти навичками ведення дискусій під час обговорення теоретичних питань з літератури арабських країн.	Лекція, семінар, пояснення, розповідь, презентація, бесіда, дискусія, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Тестування, реферат, поточне усне опитування, самостійна робота, МКР, залік, іспит.
4. Автономність і відповідальність:			
4.	Володіти навичками роботи як самостійно, так і в команді.	Лекція, семінар, пояснення, розповідь, презентація, бесіда, дискусія, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Тестування, реферат, поточне усне опитування, самостійна робота, МКР, залік, іспит.

7. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання (необов'язково для вибіркових дисциплін, які не входять до блоків спеціалізації):

Програмні результати навчання	Результати навчання з дисципліни (код)										
	1.1.	1.2.	1.3.	1.4.	2.1.	2.2.	2.3.	2.4.	2.5.	3.	4.
ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної.						+	+	+			+
ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.						+	+	+			+
ПРН 3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.						+		+			+
ПРН 4. Розуміти фундаментальні принципи буття людини.					+	+	+			+	+
ПРН 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.					+	+	+			+	+
ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.	+	+	+			+	+		+	+	
ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.	+	+	+			+	+		+	+	
ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.	+	+	+			+	+		+	+	
ПРН 9. Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.	+	+	+			+	+		+	+	+
ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.	+	+		+							+
ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.	+	+	+			+	+		+	+	
ПРН 14. Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.						+	+	+			+
ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.	+		+	+	+	+		+			+
ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.					+		+	+			+
ПРН 19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.					+	+	+				+
ПРН 20. Демонструвати знання орфоепічної, лексичної, граматичної, орфографічної, пунктуаційної, акцентуаційної та стилістичної норм арабської мови на рівні B2, другої східної мови на рівні A2, західноєвропейської мови на рівні B2 в усному та письмовому різновидах у широкому спектрі контекстів і соціального оточення згідно з Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти.					+		+	+	+		+

8. Система оцінювання результатів навчання студентів (критерії оцінювання результатів навчання та засоби діагностики навчальних досягнень студентів):

Система модульно-рейтингового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти має таку структуру:

Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
Передбачений підсумковий контроль – залік (V семестр)	1. Аудиторна та самостійна навчальна робота студента	50
	2. Модульна контрольна робота (МКР)	50
	Разом:	100

Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
Передбачений підсумковий контроль – іспит (VI семестр)	1. Аудиторна та самостійна позааудиторна робота студента	50
	2. Модульна контрольна робота (МКР)	20
	3. Іспит	30
	Разом:	100

8.1. Форми та критерії оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання: аудиторна робота, самостійна робота, МКР;
- підсумкове оцінювання: залік (IV і V семестри), іспит (VI семестр);
- умови допуску до заліку / іспиту: наявність відповідей на практичних заняттях, МКР, виконання усіх запланованих видів аудиторної і позааудиторної навчальної роботи.

Розподіл балів, які отримують студенти протягом вивчення навчальної дисципліни

Система модульно-рейтингового контролю навчальних досягнень студентів III курсу першого (бакалаврського) рівня з навчальної дисципліни «Історія арабської літератури» зі спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська передбачає оцінювання таких видів навчальної діяльності студентів:

Аудиторна робота студента	Самостійна робота студента	Модульна контрольна робота
усне та письмове виконання вправ для розвитку всіх видів мовленнєвої діяльності за темою модуля, поточні тести, перекази, бесіди, діалоги, полілоги, дискусії, ділові ігри тощо.	написання творів та есе за тематикою, що вивчається, перекладів, підготовка рефератів, презентацій, робота у парах / групах під час дискусії/ділової гри тощо.	лінгвокраїнознавчі тести, контрольні письмові роботи, письмові відповіді на теми тощо.

Рейтинг модуля з навчальної дисципліни «Історія арабської літератури» для студентів III курсу першого (бакалаврського) рівня обчислюється наступним чином.

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності кожного студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10¹**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Критерії оцінювання аудиторної роботи студентів (50 балів)

Рівень активності студента на практичному занятті оцінюється за **4-бальною системою**:

Відмінно – 5 балів – виставляється, якщо студент демонструє вільне володіння матеріалом теми; вміє самостійно знайти відповідь на проблемні запитання, спираючись на лекційний матеріал та нормативно-правові акти; вміє аналізувати, робити власні висновки; здатен встановлювати міжтематичні та міжпредметні зв'язки; за суттєві доповнення до відповідей інших студентів, що є свідченням систематичної підготовки студента до заняття;

Добре – 4 бали – виставляється за наявність переважно повної і ґрунтові відповіді студента; допущені неточності у визначені понять та категорій не мають суттєвого значення; відповідь на проблемні запитання знаходить за допомогою викладача, спираючись на лекційний матеріал та нормативно-правові акти. Доповнення є свідченням систематичної підготовки студента, але виявляють репродуктивні знання студента, а не узагальнення, власні судження тощо;

Задовільно – 3 бали – виставляється, якщо студент частково володіє матеріалом теми; формулюючи відповідь на питання, репродуктивно відбиває зміст лекційного матеріалу та/або основного підручника; допускає помилки у визначені понять та категорій, нездатний знайти відповідь на проблемні запитання, чи вирішити проблемні завдання;

Незадовільно – 2 бали – виставляється, якщо студент демонструє нездатність розкрити питання; допускає багато суттєвих помилок у визначені понять та категорій.

¹ Наприклад, протягом семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «5», «3», «5», «4», «5», «4». Середня арифметична оцінка становить **4,33**, з округленням до десятої частки – **4,3**. Отриману оцінку множимо на **10**: **4,3x10=43**. Це число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

Після закінчення вивчення модуля виводиться середнє значення оцінок, отриманих студентом на семінарсько-практичних заняттях, як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Якщо студент не відвідав жодне практичне заняття модуля, йому виставляється **0 балів**.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів

Позааудиторна самостійна робота здобувачів складається з виконання завдань, які пропонуються викладачем (письмові практичні роботи, підготовка презентацій, рефератів). Рівень виконання самостійної роботи студентом оцінюється за 4-бальною шкалою:

Відмінно – 5 балів – виставляється за умови, якщо робота виконана бездоганно, творчо і самостійно, відбиває належний рівень знань, та сформованість практичних навичок, оформлена згідно вимог, які висуваються для даного типу завдань;

Добре – 4 бали – виставляється за умови, якщо робота виконана самостійно, містить несуттєві помилки; відбиває належний рівень знань сформованість практичних навичок; оформлена згідно вимог, які висуваються для даного типу завдань;

Задовільно – 3 бали – виставляється за умови, якщо робота містить помилки, відбиває недостатній рівень (або відсутність) логічності, обґрунтованості, самостійності, творчого підходу та недостатню сформованість практичних навичок; оформлення роботи не в повній мірі відповідає вимогам, що висуваються для даного типу завдань;

Незадовільно – 2 бали – виставляється за допущення грубих помилок, за поверховість, фрагментарність, несамостійність висновків, або за не самостійно виконане завдання (списане); виконана робота не відповідає вимогам, які вказані вище як критерії для виставлення позитивної оцінки.

Якщо студент не виконав жодного із завдань позааудиторної самостійної роботи, йому виставляється **0 балів**.

Після закінчення вивчення модуля виводиться середнє значення оцінок, отриманих студентом за виконання самостійних письмових завдань з кожної теми модуля.

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10²**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Рейтинг кожного модуля обчислюється однаково для всіх навчальних дисциплін. Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

За рішенням кафедри згідно з установленими кафедрою критеріями поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) може здійснюватися за **10-бальною шкалою (від 0 до 10)**. У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до цілого числа. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **5³**.

² Наприклад, протягом семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «5», «3», «5», «4», «5», «4». Середня арифметична оцінка становить **4,33**, з округленням до десятої частки – **4,3**. Отриману оцінку множимо на **10: 4,3x10=43**. Це число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

³ Наприклад, упродовж семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «3», «5», «7», «6», «9», «8». Середня арифметична оцінка становить **6,3**, з округленням до цілого числа – **6**. Цю оцінку множимо на **5: 6x5=30**. Отримане число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Відповідно до Положення про модульну контрольну роботу з теоретичних дисциплін для студентів денної форми здобуття освіти Київського національного лінгвістичного університету (перший (бакалаврський) і другий (магістерський) рівні вищої освіти) модульна контрольна робота (МКР) є обов'язковим складником системи модульно-рейтингового контролю результатів навчання студентів денної форми здобуття освіти (перший (бакалаврський) і другий (магістерський) рівні вищої освіти) з кожної теоретичної дисципліни. Виконання студентами МКР спрямоване на всебічну і комплексну перевірку обсягу, рівня та якості засвоєння ними знань, навичок і вмінь з усього навчального матеріалу, що входить до відповідного модуля навчальної дисципліни: матеріалу, що підлягає вивченню як під час аудиторної, так і самостійної роботи. Зміст, структура, критерії оцінювання, порядок, тривалість і форма проведення МКР визначаються і регламентуються засіданням кафедри східної і слов'янської філології.

Кількість варіантів пакету МКР має бути достатньою і охоплювати всі теми та ключові поняття змістових модулів навчальної дисципліни. Крім того, необхідно передбачити завдання різних рівнів складності: репродуктивні, продуктивні (творчі), інноваційні.

МКР виконуються всіма студентами певної академічної групи певного курсу факультету у встановлений в Університеті період. На модульний контроль виносяться лише ті варіанти МКР, які затверджені кафедрою. Науково-педагогічні працівники повинні здійснювати заходи щодо створення умов для об'єктивного виявлення й оцінки результатів навчання студентів – перевірки репродуктивного, продуктивного (творчого) та інноваційного рівнів володіння студентами навчальним матеріалом дисципліни.

Оцінювання МКР здійснюються відповідно до затверджених кафедрою критеріїв. Відповідність виконання завдань критеріям МКР зазначається викладачем на полях роботи. Підсумкова оцінка за МКР виставляється в модульній контрольній роботі прописом в національній 4-бальній системі («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і засвідчується підписом викладача із зазначенням дати. Ці оцінки трансформуються в рейтинговий бал за МКР у такий спосіб:

для дисциплін, з яких передбачено підсумковий контроль у формі заліку (V семестр):

відмінно	– 50 балів;
добре	– 40 балів;
задовільно	– 30 балів;
незадовільно	– 20 балів;
неявка на МКР або відповідь на завдання МКР відсутня	– 0 балів.

для дисциплін, з яких передбачено підсумковий контроль у формі іспиту (VI семестр):

відмінно	– 20 балів;
добре	– 16 балів;
задовільно	– 12 балів;
незадовільно	– 8 балів;
неявка на МКР або відповідь на завдання МКР відсутня	– 0 балів.

Кожне із завдань МКР може оцінюватися за 4-бальною національною або, згідно з рішенням кафедри, – за багатобальною шкалою (*максимум 50 балів* за всю МКР для дисциплін, з яких передбачено підсумковий контроль у формі заліку, і *максимум 20 балів* за всю МКР для дисциплін, з яких передбачено підсумковий контроль у формі іспиту). За умови застосування накопичувальної системи, при розподілі максимальної кількості балів для кожного завдання МКР необхідно враховувати складність і важливість кожного з них.

Після проведення МКР викладачі в 3-денний термін обов'язково знайомлять кожного студента як з його оцінкою за МКР, так і з отриманою оцінкою за вивчення відповідного модуля.

Підсумкове оцінювання – залік (V семестр)

Оцінка в національній шкалі («зараховано», «не зараховано») та оцінка в шкалі ЄКТС виставляються на підставі семестрового рейтингового бала студента за дисципліну таким чином:

90 – 100	–	A	}	Зараховано
82 – 89	–	B		
75 – 81	–	C		
66 – 74	–	D		
60 – 65	–	E		
59 балів і нижче	–	FX		Не зараховано

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 60 і вище, отримують оцінку «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 59 і нижче, складають залік і, в разі успішного складання, їм виставляється оцінка «зараховано» в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – E та бал 60.

Якщо студент під час заліку отримав оцінку «не зараховано», то йому / їй незалежно від набраного семестрового рейтингового бала у відомість обліку успішності виставляється оцінка «не зараховано» в національній шкалі, оцінка FX – у шкалі ЄКТС і 0 балів за 100-бальною шкалою.

Дисципліни за вибором, інші навчальні дисципліни, з яких передбачено лише лекційні заняття і підсумковий контроль у формі заліку, оцінюються таким чином. Вивчення кожної зазначеної дисципліни завершується виконанням студентами модульної контрольної роботи, під час якої перевіряється засвоєння студентами всього програмного матеріалу курсу, винесеного як на аудиторну, так і на самостійну роботу. Модульна контрольна робота (МКР) оцінюється у 100-бальній шкалі. Кожне питання МКР може оцінюватися у 4-бальній шкалі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)); 0 балів неявка на МКР або відповідь на завдання МКР відсутня. Потім встановлюється середнє арифметичне з цих оцінок з округленням до десятої частки. Середньоарифметичне значення помножується на коефіцієнт 20. Результат є семестровим рейтинговим балом у 100-бальній шкалі, якому відповідає оцінка за шкалою ЄКТС:

90 – 100	–	A	}	Зараховано
82 – 89	–	B		
75 – 81	–	C		
66 – 74	–	D		
60 – 65	–	E		
59 балів і нижче	–	FX		Не зараховано

За рішенням кафедри кожне з питань модульної контрольної роботи з дисциплін, з яких передбачено лише лекційні заняття і підсумковий контроль у формі заліку, може оцінюватися у багатобальній системі (максимум 100 балів за всю модульну контрольну роботу).

Підсумкове оцінювання – іспит (VI семестр)

Студентам, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **63 – 70**, за рішенням кафедри може бути виставлена підсумкова оцінка за дисципліну за національною шкалою «відмінно», за шкалою ЄКТС – A. Підсумковий рейтинговий бал виставляється шляхом додавання до семестрового рейтингового бала студента **30 балів**.

Екзамен може відбуватися в усній формі, письмовій формі або складатися з письмової та усної частин. Максимальний екзаменаційний бал становить **30**. Викладач оцінює відповідь студента на іспиті у 4-бальній шкалі. Ця оцінка трансформується в **екзаменаційний рейтинговий бал** у такий спосіб:

відмінно	– 30 балів;
добре	– 23 бали;
задовільно	– 18 балів;
незадовільно	– 0 балів.

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового бала за роботу протягом семестру і рейтингового бала за МКР.

Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
Передбачений підсумковий контроль – іспит	1. Аудиторна та самостійна навчальна робота студента.	50
	2. Модульна контрольна робота (МКР).	20

Підсумкова оцінка за дисципліну виставляється за підсумковим рейтинговим балом (сума семестрового рейтингового бала та екзаменаційного бала за таблицею:

Підсумковий рейтинговий бал	Оцінка за шкалою ЄКТС	Підсумкова оцінка за дисципліну за національною шкалою
90 – 100	A	Відмінно
82 – 89	B	Добре
75 – 81	C	
66 – 74	D	Задовільно
60 – 65	E	
1 – 59	FX	Незадовільно

Якщо студент на екзамені з дисципліни, з якої він мав семестровий рейтинговий бал **менше 42 балів**, отримує **позитивну** екзаменаційну оцінку («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»)), то такому студенту виставляється підсумкова оцінка з дисципліни за національною шкалою **лише «задовільно»**, за шкалою ЄКТС – **Е**, а в екзаменаційній відомості в графі «Підсумковий рейтинговий бал» ставиться **60 балів**.

Критерії оцінювання відповіді на іспиті

Іспит відбувається в усній формі, письмовій формі або складатися з письмової та усної частин. Максимальний екзаменаційний бал становить **30**. Викладач оцінює відповідь студента на екзамені у 4-бальній шкалі. Ця оцінка трансформується в **екзаменаційний рейтинговий бал** у такий спосіб:

Відмінно – 30 балів – виставляється за бездоганну, повну, ґрунтовну, безпомилкову відповідь, вияв власної думки, творчість при перекладі лексичних одиниць, відповідність усного та писемного мовлення наявним мовним стандартам;

Добре – 23 бали – виставляється за повну, ґрунтовну, відповідь, вияв власної думки, творчість при перекладі лексичних одиниць, відповідність усного та писемного мовлення наявним мовним стандартам; однак студент припускається певних лексичних, фонетичних або граматичних помилок, або допущені певні неточності у відповіді;

Задовільно – 18 балів – виставляється за умови розкриття завдання, але неповну, неточну відповідь, за продемонстрований недостатній рівень обґрунтованості, самостійності, творчого підходу у вирішенні проблеми; студент припускається багатьох стилістичних, лексичних, фонетичних або граматичних помилок, або допущено багато неточностей у запропонованих завданнях;

Незадовільно – 0 балів – виставляються за умови невідповідності змісту виконаної роботи запропонованим завданням; за низький рівень виконання практичного завдання із допущенням неточностей, невідповідностей, наявністю грубих стилістичних, лексичних, фонетичних або граматичних помилок, поверховість та відсутність творчого підходу у виконанні завдань; за фрагментарну відповідь із грубими помилками та неточностями.

Якщо студент на іспиті з навчальної дисципліни, з якої він мав семестровий рейтинговий бал **менше 42 балів**, отримує **позитивну** екзаменаційну оцінку («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»)), то такому студенту виставляється підсумкова оцінка з дисципліни за національною шкалою **лише «задовільно»**, за шкалою ЄКТС – **Е**, а в екзаменаційній відомості в графі «Підсумковий рейтинговий бал» ставиться **60 балів**.

8.2. Організація оцінювання:

1. Методи *семестрового* контролю – максимальна кількість балів за роботу на практичних заняттях протягом семестру дорівнює **50**.

Оцінювання здійснюється під час усіх видів навчальних занять і за результатами самостійної роботи. Під час практично занять оцінюється усна відповідь, виконання практичних завдань, презентація проєктів для самостійного опрацювання. Застосовуються такі методи контролю:

- методи усного контролю: індивідуальне опитування за теоретичним матеріалом, підготовлена доповідь, коротке повідомлення;
- методи письмового контролю: експрес-контроль, тестові завдання.

2. Методи *проміжного* контролю – відбуваються у листопаді / березні, коли викладач вираховує середнє значення балів за аудиторну й самостійну роботу студента з округленням до десятої частки числа.

3. *Модульна контрольна робота* – максимум 50 балів за всю МКР, якщо передбачено підсумковий контроль у формі заліку (V семестр), і максимум 20 балів за всю МКР, якщо передбачено підсумковий контроль у формі іспиту (VI семестр). МКР виконується й оцінюється після завершення модулю, зміст МКР регламентується на засіданні кафедри.

4. Методи *підсумкового* контролю – залік (V семестр) та іспит (VI семестр), який відбувається в усній формі, письмовій формі або складатися з письмової та усної частин форми.

5. Особливості організації навчального процесу, оцінювання всіх видів роботи, проведення МКР, семестрового, проміжного і підсумкового семестрового контролю за *дистанційною формою* навчання регламентується положенням про Порядок проведення семестрового контролю в дистанційному режимі з використанням ІТ-технологій з усіх навчальних дисциплін⁴.

8.3. Шкала відповідності оцінок:

Залік (V семестр):

Відмінно	A	90 – 100	} ЗАРАХОВАНО
Добре	B	82 – 89	
	C	75 – 81	
Задовільно	D	66 – 74	
	E	60 – 65	
Незадовільно	FX	0 – 59	} НЕ ЗАРАХОВАНО

Іспит (VI семестр):

Підсумкова оцінка за дисципліну за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	Підсумковий рейтинговий бал
Відмінно	A	90 – 100
Добре	B	82 – 89
	C	75 – 81
Задовільно	D	66 – 74
	E	60 – 65
Незадовільно	FX	0 – 59

⁴ <http://surl.li/cxvmv>

10. Рекомендовані джерела (у тому числі інтернет-ресурси)

Основна література (базова):

- Кримський А.Ю. (2007). *Вибрані сходознавчі праці*. – Київ. Інститут Сходознавства ім. А. Ю. Кримського.
- Петрова Л.А. (2011). *История арабской литературы (VI–XVIII вв.)*. Конспекты лекций. – Київ: КНЛУ.
- Рибалкін С.В. (2018). *Арабська поезія Магрибу ХХ-ХХІ ст.* Київ: Вид. центр КНЛУ.
- Субота І.О., Хоміцька О.Г. (2021). «Відкриваємо арабську культуру»: навчальний посібник. К.: ВПЦ «Київський університет».
- Літературознавчий словник-довідник*. (2007). За редакцією Р. Т. Гром'яка, Ю. І. Коваліва, В. І. Теремка. Київ: Видавництво Академія.
- Al-Musawi M. (2017). *Arabic Literature for the Classroom. Teaching Methods, Theories, Themes and Texts*. Routledge.
- Allen R. (2000). *An Introduction to Arabic Literature*. Cambridge University Press.
- Badawi M. (2006). *Modern Arabic Literature*. Cambridge University Press.
- Deheuvelds L., Michalak-Pikulska B., Starkey P. (2006). *Intertextuality in Modern Arabic Literature since 1967*. Durham University.
- Elbousty J., Ali Aziz M. (2016). *Advanced Arabic Literary Reader for Students of Modern Standard Arabic*. Routledge.
- Grunebaum G. (1973). *Arabic Poetry. Theory and Development*. Wiesbaden.
- Hammond M. (2018). *Oxford Dictionary of Arabic Literary Terms and Devices*. Oxford University Press.
- Hassan W. (2011). *Immigrant Narratives. Orientalism and Cultural Translation in Arab American and Arab British Literature*. Oxford University Press.
- Stetkevych J. (2004). *Arabic Poetry & Orientalism*. Oxford.
- Valassopoulos A. *Contemporary Arab Women Writers. Cultural Expression in Context*. Routledge.

Додаткова література:

- Аль-Ейса У. (2020). *Божевільні з Вифлеєма*. Переклад з арабської Богдана Горвата. Київ: Видавництво Анетти Антоненко.
- Аль-Кармалаві А. (2023). *Літні дощі*. Переклад з арабської Сергія Рибалкіна. Київ: Видавництво Анетти Антоненко.
- Аль-Фіккі С. (2021). *Рейс Каїр – Касабланка*. Переклад з арабської Олени Хоміцької. Київ: Нора-Друк.
- Бейдун А. (2020). *Осінь без провини*. Переклад з арабської Богдана Горвата. Київ: Видавництво Анетти Антоненко.
- Вазен А. (2022). *Колір повітря*. Переклад з арабської Оксани Прохорович. Київ: Видавництво Анетти Антоненко.
- Исмаэль А. (2019). *Их словно не было*. Киев: Издательство Лира-К.
- Махмуді А. (2023). *Після кави*. Переклад з арабської Лоліти Музаннар. Київ: Видавництво Анетти Антоненко.
- Насралла Е. (2017). Помічник крамаря. Переклад і передмова Олени Хоміцької. *Добірне намисто на шано арабіста*. Збірник до ювілею Л.А. Петрової. Київ: Вид. центр КНЛУ.
- Рибалкін С.В. (2011). Ходжа Насреддін: інваріантна основа образу та її варіативні складові. *Східний світ № 1*. Київ: Інститут сходознавства НАН України.
- Рибалкін С.В. (2017). Інтермедіальність магрибського хіп-хопу у світлі арабського літературного синкретизму. *Сучасні літературознавчі студії № 14*. Київ: КНЛУ.
- Романишин Р., Лесів А. (2020). Війна, що змінила Рондо. Переклад арабською мовою Сергія Рибалкіна. Абу-Дабі: Каліма.
- Субота І.О. (2007). Новелістика країн Перської затоки. *Сходознавство № 38*. Київ: Інститут сходознавства НАН України.

- Субота І.О. (2012). Становлення літературної критики в арабських країнах Перської Затоки. *Сходознавство № 57-58*. Київ: Інститут сходознавства НАН України.
- Хоміцька О.Г. (2013). Алжирський арабомовний роман: етапи становлення та еволюції. *Східний світ № 4*. Київ: Інститут сходознавства НАН України.
- Хоміцька О.Г. (2013). Структурно-композиційні особливості роману Нагіба Махфуза «Весільна пісня» («Afrāh al-qubba»). *Сходознавство № 61*. Київ: Інститут сходознавства НАН України.
- Хоміцька О.Г. (2013). Творчий доробок Генрі Зугейба в контексті новітньої літератури Лівану. *Polyphonia Orientis: мова, література, історія, релігія. До ювілею В.С. Рибалкіна*. Київ: Інститут сходознавства НАН України.
- Хоміцька О.Г. (2013). Традиції арабського середньовічного жанру «ріхла» в романі Нагіба Махфуза «Подорож Ібн Фатгуми». *Літературознавчі студії № 40, частина 2*. Київ: Інститут філології.
- Язбек С. (2021). *19 жінок. Сирійська сповідь*. Переклад з арабської Сергія Рибалкіна. Київ: Видавництво Ніка-Центр.
- Леся Українка: вибрані поезії та листи (арабською мовою)*. (2017). Переклад і передмова Олена Хоміцька, Самір Мунді. Каїр: Дар аль-Ейн.
- «Подорожі Синдбада» та інші арабські казки*. (2014). Переклад з арабської та післямова Сергія Рибалкіна. Тернопіль: Навчальна книга-Богдан.
- Тарас Шевченко. Вибрані літературні та мистецькі твори (арабською мовою)*. (2016). Переклад О.Г. Хоміцької, Ф. Аль-Мувейля, В. Мартинюка. Ель-Кувейт: Національна рада з питань культури, мистецтва і літератури Держави Кувейт.
- Тисяча і одна ніч. Вибрані казки*. (1991). Упорядкування та переклад з арабської Валерія Рибалкіна. Київ: Дніпро.
- Al-Musawi M. (2021). *The Arabian Nights in Contemporary World Cultures. Global Commodification, Translation, and the Culture Industry*. Cambridge University Press.
- Allen R. (1982). *The Arabic Novel: An Historical and Critical Introduction*. University of Manchester.
- Campbell I. (2018). *Arabic Science Fiction*. Palgrave Macmillan.
- Censi M., Paniconi M. (2023). *The Migrant in Arab Literature. Displacement, Self-Discovery and Nostalgia*. Routledge.
- Elmarsafy Z. (2012). *Sufism in the Contemporary Arabic Novel*. Edinburgh University Press.
- Hammond M., Sajdi D. (2008). *Transforming Loss into Beauty. Essays on Arabic Literature and Culture in Honor of Magda Al-Nowaihi*. The American University in Cairo Press.
- Hermes N., Head G. (2019). *The City in Arabic Literature: Classical and Modern Perspectives*. Edinburgh University Press.
- Khomitska O. (2016). Emergence and Evolution of Horror Fiction in Modern Arabic Literature. *Proceedings of the First International Conference on the History of Arabic Literature*. Kyiv: Institute of Philology.

11. Додаткові ресурси (за наявності):

Інформаційні ресурси в Інтернеті

- [Encyclopaedia of Islam](#).
- [Портал новин | أخبار أوكرانيا بالعربية](#) («Україна арабською»).
- [Електронна версія газети «аш-Шарк аль-Аусат» | أخبار دولية وعربية الشرق الأوسط](#).
- [Найбільша офіційна платформа з книгами арабською мовою nwf.com](#).
- [Віртуальна дошка оголошень факультету східної і слов'янської філології в Телеграмі](#).
- [Інстаграм-сторінка факультету східної і слов'янської філології](#).
- [Інституційний депозитарій](#).
- [Кафедра східної і слов'янської філології КНЛУ](#).
- [Офіційний сайт КНЛУ](#).
- [Фейсбук-сторінка факультету східної і слов'янської філології](#).

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання якого передбачає навчальна дисципліна (за потребою):

- 1) Центр арабської мови і культури, ауд. 601 (47,1 кв. м.), навчальний корпус № 3.
 - Інтерактивний комплекс мультимедійна трибуна Корсар 22М, 2020, сенсорна
 - Проектор Optoma W334E з маркерною дошкою
 - Моторизований екран Grandview
 - Акустична система Genius SP-HF180
 - Камера з триногою 2E WQHD 2K & 1080P
- 2) Бібліотечний фонд Центру арабської мови і культури (900 екземплярів (словники, навчальна література, художня література, періодичні видання)).
- 3) Мультимедійне обладнання, програма Microsoft Teams, Microsoft Word, Microsoft Power Point, Microsoft Forms, додатки платформи Microsoft Office 365 для дистанційного навчання.